

בבסיס המסמך

**מסמך עמדה הנוגע להבטחת צרכים לאנשים עם מוגבלות -
בנים ובנות ("נסמכים") לחברי קיבוץ
אושר במועצת התנועה 27.12.18**

בפני בנים ובנות בגירים עם מוגבלויות עומדים בדרך כלל שני מסלולים. האחד - קבלה לחברות
בהתאם לדרישות תקנון
מילוי צרכי המיוחדים ש

אהדה

ינואר 2021

המסלולים העומדים בפני בנות ובנים עם מוגבלות בעניין מעמדן. ס בקיבוץ

רקע:

הגבלת אפשרותו של אדם להתקבל לחברות אך בשל מוגבלותו אינה סבירה ואינה עולה בקנה אחד
עם הוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות.

הגבלת אפשרותו של אדם להתקבל לחברות אך בשל היותו בעל צרכים מיוחדים אינה סבירה ואינה עולה בקנה אחד עם הוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות.

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

אמנת האו"ם בדבר
זכויותיהם של אנשים
עם מוגבלות
אושרה ע"י מדינת ישראל ב- 2012

חוק שוויון זכויות
לאנשים עם מוגבלות
תשנ"ח - 1998

- עקרון ההכלה
- אוטונומיה ועצמאות
- "שום דבר עלינו בלעדינו"
- הסרת חסמים חברתיים כמו סביבה לא נגישה, ועמדות שליליות

אנו מאמינים כי חוזקה של קהילה נמדד גם ביכולתה להכיל ולשלב אנשים עם מוגבלות, לרבות כשותפים בקבלת החלטות. אנו מאמינים כי קהילה הפועלת ברוח משלבת הינה קהילה צודקת יותר ואיתנה יותר. הכלה ושילוב אינם מושגים פאסיביים אשר קיימים או אינם, אלא פעולות שיש לבצע באופן אקטיבי בתוך הקהילות שלנו, לצורך יצירת אווירה של סובלנות.

קהילה קיבוצית במיטבה

הקיבוץ מראשיתו ועד היום הוא הבסיס ומקור ההשראה לתפיסת 'קהילה קיבוצית במיטבה'.
הקיבוץ - כפי שחבריו חיים אותו היום, מתחדש או שיתופי, מותאם למאה ה-21, מתייחס לעברו ולתפקידו ההיסטורי וצופה פני עתיד.
הקיבוצים חברים בתנועה הקיבוצית ובארגונים האזוריים ומקיימים שיתוף פעולה עמם ועם המועצות האזוריות. התנועה הקיבוצית חברה ב-
הקואופרטיבים הבינלאומיים (ICA), אנו חלק מתנועה עולמית.
לקהילה הקיבוצית מאפיינים ייחודיים, שאפשרו לה להתמודד עם האתגרים החברתיים-כלכליים המורכבים של העשורים האחרונים, תוך שי-
והתאמת למציאות ולסביבה המשתנה, ואף לצמוח ולהתחזק. הקיבוצים ממשיכים להיות מסגרת השתייכות ערכית ומשמעותית, המקי-
שותפות חברתית וכלכלית ומהווה מסד למעורבות חברתית בקיבוץ, במרחב הכפרי ובחברה הישראלית.
תפיסת קהילה קיבוצית במיטבה מבטאת את המכנה המשותף שנובר כחוס השני בין הקיבוצים למרות השונות הקיימת ביניהם. תפיסת
מבקשת לזהות את **מרכיבי המפתח לקיומה של קהילה קיבוצית במיטבה**, ולהדגישם (סדר ההצגה אינו מעיד על חשיבות):
בית ודך - קהילה קיבוצית בעלת זהות מקומית ברורה וערכית, שחבריה בחרו בה באופן וולונטרי כבית. החיים בה מושתתים על ערכים
משותפים ועל אחריות חברתית פנימית וכלפי החברה הישראלית.
הקהילה הקיבוצית מקיימת מערכת חינוכית ותרבותית, שפועלת עפ"י אותם ערכים משותפים ומחזקת את מרכיבי המפתח שלה.
ערבות הדדית וסולידריות - אחריות הדדית בין הפרט לכלל הביטים של השותפות החברתית והכלכלית, כולל רעיון
וקיומו של מרחב מוגן והוגן לכלל החברים.
דמוקרטיה פעילה - מחויבות של ההנהלה ליישם
בקבלת החלטות

- עקרון ההכלה
- אוטונומיה ועצמאות
- "שום דבר עלינו בלעדינו"
- הסרת חסמים חברתיים כמו סביבה לא נגישה, ועמדות שליליות

- **"בפני בנים בגירים עם מוגבלויות עומדים בדרך כלל שני מסלולים:**
האחד - קבלה לחברות, בהתאם לדרישות תקנון הקיבוץ וכלליו, והשני -
חתימת הסכם של "בן נסמך", הבא להבטיח את מילוי צרכיו המיוחדים של
הבן לאריכות ימיו".

- **בעקבות פסק דין**

- **שונות (בין מוגבלויות, בין אנשים, בין משפחות, בין קיבוצים)**

- תהליך בחירת המסלול הנכון עבור בן. ת עם צרכים מיוחדים מורכב מאוד ומכיל בתוכו באופן טבעי היבטים רציונאליים ורגשיים ואף הטיות שאינן ממין העניין ולכן ראוי לקיים דיאלוג אוהב בין הבן. ת, משפחתו ונציגי הקיבוץ מתוך שאיפה עמוקה להגיע להסכמה.
- יש לבחון לעומק את הכשירות לחברות של בת או בן שיש להם אפוטרופוס.

מסקנות והמלצות כלליות:

- הליך סדור
- ביוזמת הקיבוץ
- הצגת המשמעויות והסברה:
- החברות היא מעמד עם זכויות וחובות
- המסלול המתאים (מבחינת יכולת הבן לעמוד באמות המידה שנקבעו למועמדות ומבחינת מילוי צרכיו
- קבלה לחברות בקיבוץ מחייבת החלטת אסיפה / קלפי ברוב הקבוע בתקנות ובתקנון הקיבוץ
- ההשפעה שעלולה להיות על הבן (ומשפחתו) במקרה שבקשתו להתקבל לחברות תיזחה ע"י הצבעת הרב
- ליווי

- מומלץ להתאים את הקריטריונים (למשל לבצע מבחני התאמה בע"פ ולא בכתב למי שמתקשה בכתב, או לכלול במבחן ההכנסה קצבאות המגיעות לבן).

- להרגיע שמסמך העמדה לא משנה מצב קיים

- אין כפל מבצעים

קבלה לחברות תתאפשר למועמד העומד בדרישות הדין והוראות תקנון הקיבוץ, בהתאם לתהליך הקבלה לחברות המתקיים בקיבוץ. משכך, לא ניתן למנוע מאדם העומד בתנאים לעיל את הצגת מועמדותו לקבלה לחברות, אך בשל מוגבלויותיו.

הסכמים חתומים עומדים בתוקפם כל עוד לא שונו בהסכמה על ידי שני הצדדים.

קבלה לחברות מבטלת הסכם לבן נסמך שנחתם בין הקיבוץ לבין ההורים והבן.

סעיפים בהם הודגשו ההבדלים בין מעמד בן נסמך למעמד חבר קיבוץ עם מוגבלות

בן נסמך	חבר קיבוץ עם מוגבלות	
		רשת בטחון וקרן פנסיה/ קרן קיצבתית
		מיצוי יכולת התפרנסות
		מקום מגורים
		מדור
		התנהלות מול הקיבוץ
		חלק פעיל בניהול הקיבוץ
		הליך קביעת המעמד